

ALMA-pristagarföreläsning 26 maj 2009.
Foto: Stefan Tell

Det hände i maj

Lena Lundgren har sett och hört en hel del med koppling till BiS

Årets ALMA-pristagare på Världsbiblioteket

Litteraturpriset till Astrid Lindgrens minne (ALMA-priset, Astrid Lindgren Memorial Award) är världens största barn- och ungdomslitteraturpris, 5 miljoner kronor. Det kan delas ut till författare och illustratörer eller till organisationer som arbetar läsfrämjande.

2009 års pris delades ut till den palestinska läsfrämjarorganisationen Tamer Institute under sedvanliga festliga former i slutet av maj. Men Tamer-Institutets vardag är allt annat än festlig. Man arbetar sedan tjugo år med att på en rad olika sätt stimulera de palestinska barnens läsande och skrivande, bl.a. genom "läspass", skrivarkurser, drama och nationella läskampanjer. Man vill visa barnen andra världar än den förstörda, dramatiska och konfliktfyllda miljö de lever i. Tamer Institute har också ett förlag som hittills har gett ut 130 böcker.

En kväll var det mottagning och en presentation av Tamer Institute på Barnängens Världsbibliotek i

20

Solidaritetshuset i Stockholm. Det blev, som vanligt på Världsbiblioteket, en informell och trevlig tillställning i strålande försommarväder.

IBBY:s (International Board on Books for Young People) Sven Hallonsten samtalande med de sex representanterna för Tamer Institute som kommit till Sverige och vi fick på det sättet en bild av deras verksamhet och under vilka svåra omständigheter de arbetar. En av dem, en ung man, arbetar för Tamer Institute i Gaza. Han hade aldrig tidigare varit utanför Gaza och heller aldrig träffat sina arbetskamrater i Ramallah förrän han kom till Stockholm, eftersom invånarna inte får lämna Gaza. In i det sista var det oklart om han skulle få utresetillstånd. Inga böcker får heller föras in i Gaza, vilket naturligtvis avsevärt försvårar institutets arbete. Allt det här vet vi ju men det blev särskilt påtagligt och omskakande när vi fick höra dessa personliga vittnesmål!

Verksamheten bygger på bidrag och ideella krafter och de svenska frikyrkornas biståndsorganisation Diakonia stöder arbetet. BiS har bidragit till Diakonias barnlitteraturprogram i Palestina

med 10 000 kr och genom Diakonias avtal med Sida har bidraget vuxit till 100 000 kr! Läs mera om Tamer Institute i Britt Isakssons artikel i förra numret av bis 2009:1, där det också finns fler lästips.

BiS på Biblioteksdagarna

Svensk Biblioteks-förening (SB) höll sitt årsmöte och sina årliga biblioteksdagar i Uppsala den 13 – 15 maj. Uppslutningen på årsmötet var ganska god, vissa år har det övriga programmet tenderat att ta över intresset från själva årsmötet. Till årsmötet hade tre viktiga motioner kommit in. En föreslog att styrelsemedlemmarna ska få ersättning för förlorad arbetsinkomst för att det ska vara möjligt även för bibliotekspersonal från mindre bibliotek att engagera sig i föreningen, ett högst rimligt krav. Detta tillstyrkte styrelsen men menade att arvodering är lämpligare. Motionen gick igenom.

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Dela Lika 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/2.5/se/> Verket har publicerats i www.globalarkivet.se.

Forskningsfond

De två övriga motionerna var initierade av BiS. BiS motionerade enligt beslut på årsmötet om att styrelsen skulle få i uppdrag "att utreda förutsättningarna för att inrätta en fond för forskning och långsiktiga, strategiska utvecklingsprojekt". Biblioteksforskningen har diskuterats vid flera konferenser det senaste året och BHS har nyligen på SB:s uppdrag slutfört den s.k. Delphistudien, där flera angelägna forskningsområden pekades ut. Men pengar saknas och den enda aktören i den svenska biblioteksvärlden som har pengar är SB. Forskning förutsätter fleråriga satsningar och för att garantera finansiering behövs en fond som kan ge stabilitet åt bidrag till forskning och utvecklingsprojekt. Styrelsen föreslog att motionen skulle bifallas och den antogs också av årsmötet.

Dewey

Motionen som gällde konsekvenserna för folkbiblioteken av införandet av Dewey som klassifikationssystem hade däremot styrelsen förslagit skulle avslås av årsmötet. En grupp inom SB har i ett kort yttrande rekommenderat även folkbiblioteken att övergå till Dewey, liksom KB och med all sannolikhet även de flesta forskningsbiblioteken kommer att göra. Konsekvenserna för folkbiblioteken är i detta yttrande ytterst summariskt beskrivna och inget försök har gjorts att exempelvis beräkna kostnader eller tidsåtgång för en övergång. Ingrid Atlestam har på Biblist och i bisbloggen ifrågasatt både KB:s beslut och själva hanteringen av en så stor och viktig fråga. Än mindre har någon analys gjorts av konsekvenserna för barn- och skolbiblioteken. Detta diskuterade länsbibliotekens barnkonsulenter på sitt årliga möte och på initiativ av mig beslöt konsulenter att skriva en motion med krav på en grundligare utredning av konsekvenserna.

Styrelsen ansåg att varje bibliotek måste göra förberedelsearbetet självt och var inte beredd att underlätta denna stora omställning för folkbiblioteken! Efter diskussion där motionen fick stöd av flera SB-medlemmar gick den igenom, efter votering! Förhoppningsvis kan vi se fram emot en utredning som kan ge hjälp åt folkbiblioteken i övergången

till Dewey, ett stöd som SB självklart borde ha erbjudit redan när beslutet togs. KB:s agerande väcker också frågor. Att fatta detta beslut utan förankring i folkbiblioteken i ett läge då KB föreslås bli den nationella biblioteksmyndigheten bådär inte gott för framtiden.

Variert program

Som vanligt var programmet för övrigt varierat, vad gäller ämnen och kvalitet. BiS-medlemmen Åse Hedemark höll ett utmärkt föredrag om sin nyligen framlagda avhandling *Det föreställda biblioteket* – en diskursanalytisk studie av biblioteksdebatter i svenska medier 1970–2006, där hon mycket pedagogiskt sammanfattade delar av avhandlingen. Föreläsningen av Maija Berndtson, biblioteksdirektör i Helsingfors, blev däremot en besvikelse. Helsingfors har en rad intressanta bibliotek, som dessutom har fått internationella pris, och många hade sett fram emot att få höra något om framgångskonceptet. Men tyvärr fick vi höra mycket litet om analys eller strategier utan mest allmångods om samhälls- och IT-utvecklingen.

En rad parallellseminarier erbjöds och den stora frustrationen uppstod när man skulle försöka välja. Som vanligt verkade det som om alla andra hade valt intresserantare spår än man själv. Ulrika Knutsson, som jag annars gärna lyssnar på, hade exempelvis uppenbarligen tagit till en gammal föreläsning, från ett stadsbiblioteks jubileumsfestligheter, ryktades det. Många studiebesök erbjöds, vilket är naturligt med de möjligheter som finns i Uppsala med omnejd, och minglet på Uppsala stadsbibliotek den första kvällen innehöll en rad muntrationer, allt från skönsång av Carolinakören över poetry slam till tangouppvisning, och tillfällen till diskussioner om aktuella biblioteksfrågor.